

PKN

Niet zo lang geleden werd vanuit de Protestantse Kerk in Nederland het idee geopperd om een nationale synode te houden. Daar zouden alle kerken die er in Nederland zijn, aan moeten deelnemen. Het heeft verschillende reacties uitgelokt. Er valt over dit idee ook wel het een en ander te zeggen. In *De Reformatie* maakte prof. A.L.Th. de Bruijne er in een lezenswaardig artikel kritische opmerkingen over. En ik moet zeggen dat, als er al enige animo voor het idee bestond, deze geheel weggenomen is door de recente ontwikkelingen rond de atheïstische predikant K. Hendrikse uit Middelburg.

Zoals bekend publiceerde deze predikant zijn mening dat God niet bestaat, al vindt hij wel dat mensen op een bepaalde manier in Hem kunnen geloven. Deze opvatting maakte de nodige tongen en pennen los. Inmiddels hebben de classicale vergaderingen van Walcheren en Zierikzee er een uitspraak over gedaan. Zij zijn van mening dat een kerkelijke procedure tegen ds. Hendrikse geen zin heeft. Dat leidt alleen tot een ‘langdurige discussie over woordbetekenissen waar uiteindelijk weinig klaarheid in zal worden bereikt’. Wel spreekt men uit dat de PKN een belijdende kerk is. ‘Betrokken in Gods toewending tot de wereld, belijdt de kerk in gehoorzaamheid aan de Heilige Schrift als enige bron en norm van de kerkelijke verkondiging en dienst, de drie-enige God, Vader, Zoon en Heilige Geest. Hiermee is zowel de ruimte als de grens van ons protestants belijden aangegeven.’ Men erkent dat God op verschillende wijze ervaren wordt. Zulke verschillen hoeven elkaar niet uit te sluiten, maar kunnen aanleiding zijn voor gesprek. De classes vragen aan de generale synode om aandacht te geven aan het belijdende spreken over God.

Nu is het zeker waar dat er in de kerk verschillen kunnen bestaan en dat deze elkaar lang niet altijd uitsluiten. Maar er zijn ook verschillen die elkaar wel uitsluiten, zoals zwart en wit of het licht en de duisternis. ‘Wat heeft het licht met het duister te maken?’, vraagt Paulus in 2 Korintiërs 6:14. Als dat ergens aan de orde is, dan toch waar het bestaan van God ontkend wordt. In het licht van het evangelie is de handelwijze van de classes eigenlijk bizar te noemen. Het is alsof de directie van een bedrijf als V&D een filiaalchef in zijn winkel reclame laat maken voor de concurrent. Als een atheïstisch predikant in de kerk de ruimte krijgt, wat is dan de uitspraak waard dat de kerk in gehoorzaamheid aan de heilige Schrift als enige bron en norm voor de kerkelijke *verkondiging en dienst* de drie-enige God belijdt? Het gaat hier juist om de verkondiging en de dienst.

Overigens, zou de aanpak van de classes zichzelf niet verteren? Een kerkelijke procedure zou alleen maar een langdurige discussie over woordbetekenissen opleveren. Dat zal wel waar zijn. Zou dat in het gesprek dat de generale synode moet gaan voeren, dan anders zijn? Zo niet, dan is dat gesprek bij voorbaat tot mislukken gedoemd. Er zal na het gesprek vast wel een belijdend document verschijnen. Maar als men met de belijdenis van de kerk niet in staat is om de duisternis (die mede door discussies over woordbetekenissen het licht wegneemt) te verdrijven, dan zal een nieuw belijdend document daar evenmin in slagen. Het zal er een zijn dat evengoed ruimte laat voor de bewering dat God niet bestaat. De hele gang van zaken is een treffende illustratie van wat De Bruijne als bezwaar tegen een nationale synode noemde: dat in de PKN alle ruimte voor dwaling bestaat.

Afgesloten op 27 maart 2009.